

SVEA HOVRÄTT

Rotel 0602

Mark- och miljööverdomstolen

Box 2290

103 17 STOCKHOLM

Datum: 2016-02-17**Vår referens:** 2016/194/10.1**Er referens:** P 7890-15svea.avd6@dom.se

Yttrande över Detaljplaner för Tjörnudden Norra och Tjörnudden Södra Brommösund i Mariestads kommun

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter.

SMHI anser att det är av största vikt att ta hänsyn till översvämningsrisker och klimatförändringar vid lokalisering av ny bebyggelse. SMHI utfärdar dock inte några rekommendationer, men de riktlinjer som länsstyrelserna tar fram utgår i regel från SMHIs beräkningar. Länsstyrelserna i Västra Götaland och Värmland har tagit fram rekommendationer i ”Stigande vatten” och ”Faktablad Vänern”, som bygger på underlag från SMHI, främst rapporten Bergström m.fl. (2010). Se referenser sist i detta yttrande.

Lokalisering

Bebyggelsen i detaljplanerna för Tjörnudden Norra och Tjörnudden Södra ligger på en lägre nivå än rekommendationerna i ”Stigande vatten”. Mariestads kommun har motiverat den lägre nivån med att området ligger vindskyddat och att landhöjningen är högre i Mariestad än i Vänersborg. Enligt beräkningar från DHI kan de rekommenderade nivåerna sänkas 0,3 m på grund av det vindskyddade läget och ytterligare 0,1 m på grund av landhöjningseffekten.

Vindpåverkan

De beräkningar som gjorts av vindens påverkan i SMHIs rapport, Bergström m.fl.(2010) är osäkra, vilket också framgår av rapporten. Därför påpekas att det finns anledning att genomföra fördjupade studier av just denna effekt, förslagsvis med en dynamisk beräkningsmodell. Preliminära beräkningar gjorda av SMHI med en mer noggrann dynamisk modell tyder på att siffrorna i rapporten Bergström m.fl. (2010) kan vara överskattade för den aktuella platsen.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Box 40
190 45 Stockholm/ArlandaSMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra FrölundaSMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 MalmöSMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

Landhöjning

SMHI utgår från att DHIs beräkningar för landhöjningen fram till 2100 är korrekta. För synpunkter på dessa uppgifter hänvisas till Lantmäteriet, som är ansvarig myndighet.

Val av skyddsnivå

SMHI noterar att även efter att hänsyn tagits till en lägre vindpåverkan och landhöjning har bebyggelsen lokaliserats till en lägre zon (zon 2, över 200-årsnivå), än den i ”Stigande vatten” rekommenderade zonen för både delårsboende och flerårsboende (zon 1, över dimensionerande vattenstånd).

Nya beräkningar för framtida klimat

Under 2015 tog SMHI fram nya beräkningar för framtida klimat i Sverige (Sjökvist m.fl., 2015). För att ta reda på vad dessa nya klimatscenarier innebär för Vänerns nivåer krävs omfattande beräkningar, som i dagsläget inte finns.

Den nya tappningsstrategin

I rapporten Bergström m.fl. (2010) finns beräkningar av Vänerns nivå, både med och utan hänsyn tagen till den nya tappningsstrategin från 2008. Länsstyrelserna har i sina rekommendationer i ”Faktablad Vänern” valt att använda nivåerna där hänsyn inte tagits till den nya tappningsstrategin.

Beräkning av våghöjd

Den metod som använts för beräkning av våghöjd i Svea Hovrätts Aktbilaga 22 kan användas för att få en grov uppskattning av våghöjd på djupt vatten i öppet hav. Den kan inte tillämpas för Vänerns stränder.

Referenser

Bergström, S., Andréasson, J., Asp, M., Caldarulo, L., German, J., Lindahl, S., Losjö, K. och Stensen, B. (2010). Fördjupad studie rörande översvämningsrisker för Vänern - slutrapport. SMHI Rapport 2010–85.

Länsstyrelsen i Västra Götalands och Värmlands län (2011). Stigande vatten. En handbok för fysisk planering i översvämningshotade områden.

Länsstyrelsen i Västra Götalands och Värmlands län (2012). Faktablad Vänern. Underlag till rapporten Stigande vatten. En handbok för fysisk planering i översvämningshotade områden. Version 1.0. 2012-02-03.

Sjökvist E., Axén Mårtensson J., Dahné J., Köplin N., Björck E., Nylén L., Berglöv G., Tengdelius Brunell J., Nordborg D., Hallberg K., Södling J. och Berggreen-Clausen S. (2015). Klimatscenarier för Sverige –Bearbetning av RCP-scenarier för meteorologiska och hydrologiska effektstudier. SMHI Klimatologi Nr 15.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund med stöd av Sten Bergström, Johan Andréasson, Walter Gyllenram och Maria Andersson.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet